

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző:

Cim: Huszonöt esztendő a Vígyszínház

Forrás:

Az Est

Bp.
(Hely)

1921. V. 1
(Idő)

(Köt. v. füz.) (Oldal)

Osztályozás

Tárgy

792

Hely

Vigorszínház

Idő

"1896/1921"

Személy

Huszonöt esztendő a Vígyszínház

— Az Est tudósítójától —

Huszonöt esztendeje lesz holnap, hogy a Vígyszínház sok viszontagság és nehézség legyőzésével megnyílt. Az egész vállalkozás akkoriban kétséges sorsúnak tetszett. Anyagi fundaltsága nem volt biztosítva; színháziról a vidéki színészekből és kezdők közül; játékrendjéről eleve nem lehetett gondoskodni, úgy hogy bemutatkozó műsorának kudarcát után nyomban zavarok és ingadozások jelentkeztek. De egyébként is a Nemzeti Színház — akkor még ereje és ragyogása teljességében — annyira lefoglalt a maga részére minden érdeklődést és minden tekintélyt, hogy a csecsemőkor bajjával küzdő versenytárs alig számíthatott figyelemre. Az avatott igazgatásnak, a dolgozó dramaturgnak és mindenekelőtt a jelesen összehangolt és hamarosan figyelemre szokott színésztársaságnak jóvoltából ezek a kezdeti nehézségek hamarosan megszűntek és a Vígyszínház évadról évadra erősebben meggyökeresedett nemcsak a közönség szeretetében, hanem a kritika megbecsülésében és a magyar kultúra tényezőinek rendjében is. A negyedszázados évfordulót ünneplő műintézet ma már komoly és pozitív értéket jelentő munkára hivatkozhatik. Megteremtett olyan együttest, amely szabadságával, stílusbeli készségével, játékban, fölfogásban való teljes egybeolvadásában példa lehet a modern színházra és a mellett bőséges teret juttat a nagystílusú színészyeniségeknek, hogy kiéljék magukat, hogy érvényesítsék mindazt a képességet, amelylyel a sors különös kegyelme megáldotta, kiemelte és az élre áll-

lította őket. A Vígyszínház iskolát alapított a rendezés tudatosságára, a színpad külső díszére, izléses, sőt fényűző berendezésére.

Mind ezek fölött azonban ez a színház megszólaltatott egy sereg magyar írókat, a kik ma a szellemvilág meghódítására elindult magyar tehetségeknek *avant-garde*-jai. Innen indultak *Molnár Ferenc*, *Herczeg Ferenc*, *Bródy Sándor*, *Heltai Jenő*, *Lengyel Menyhért*, *Szomory Dezső*, *Hajó Sándor*, *Földes Imre*. Itt ünnepeltek száz estén csaknem ugyanannyi magyar darabot és a Vígyszínház szolgálatot tett a magyar irodalomnak még idegen eredetű darabjaival is; mert ő szakított azzal az elavult és léha szokással, amely kontár mesteremberekre bízta a legfinomabb és legelmésőbb mesterművek fordítását. A Vígyszínház részére első színpadunk fordítottak és fordítanak. S hogy színpadi nyelvünk kifinomodott, meggazdagodott, megteljesedett, abban a Vígyszínházé talán a legfőbb érdem.

Huszonöt évi becsületes munka után a Vígyszínház elérte, hogy tekintélyét még ellenfelei is kénytelenek elismerni. A Nemzeti Színházzal békés egyetértésben, nemes versengésben, gyakran baráti csereviszonyban együtt munkálkodik a magyar dráma és a magyar színpadi kultúra fölvirágoztatásán. Az elsőség kérdését pedig ma már komoly ember fel sem veti, hanem a nagy Goethe okos szavával előzi meg, a ki a hosszas vitának az ő és Schiller rangjáról a német költészetben azzal vetett véget: »Sohase veszekedjétek, melyikünk a nagyobb. Örüljétek, hogy két ilyen

derék legény dolgozik értékek.

*

Négy férfi nevéhez fűződik a huszonöt éves Vígyszínház megalapításának emléke: gróf *Keglevich István*, *Faludi Gábor*, *Szécsi Ferenc* és *Ditrői Mór* nevéhez. Közülük az első nem érte meg a jubileumot: párbajban vesztette el az életét. *Faludi Gábor*, a ki a holnapi napon, a jubileum napján, éri meg hetvenötödik születésnapját, a minap vált meg színházától és adta át az amerikai *B'umen* hátnak.

Ditrői Mór, a ki a színház első

gardáját szervezte, színészei nevelte és játéktílusának alapját megvetette, nyugodalomba vonul a éri meg a jubileumot, *Szécsi Ferenc* pedig királyi közjegyző jelenleg Erzsébetfalván. A Vígyszínház egykori dramaturgját nem felejtették el a mai színházigazgatók, a Budapesti Színházigazgatók Szövetsége nevében *Beöthy László* alelnök tegnap a következő levéllel kereste fel:

»A Budapesti Színházigazgatók Szövetsége megemlékezve a Vígyszínház negyedszázados jubileumáról, nem feledkezhetett meg arról, hogy mily nevezetes érdemei vannak Nagyságodnak abban, hogy ez a kiváló intézet léte út és a fővárosi magán-színházak elsejévé lett. Szövetségünk nevében ezen az úton fejtsem ki hálaikat és elismerésünket Nagyságod uttörő működéséért, amelyt sokszorosan kell értékelnünk, mert hiszen nagyon nehéz napokban történt, a mikor svántani, volna lehetett, de nem kerülhetett sor aratásra, a mikor el lehetett tenni a csemetét, de alig lehetett megvárni gyümölcsérését. Hadd küldjük legalább az elismerés szerény virágát dr. *Szécsi Ferenc*nek, hangsúlyozva szeretetünket, nagyra-becsülésünket és örömlünket, hogy frissen, egészségben érte meg ezt a jubileumot.»